

Biotehnički fakultet / RATARSTVO i POVRTARSTVO / TROŠKOVI I KALKULACIJE U RATARSKO-POVRTARSKOJ PRO.

Uslovljenost drugim predmetima	Nema
Ciljevi izučavanja predmeta	Predmet ima za cilj upoznavanje studenata sa metodama utvrđivanja troškova i sastavljanja kalkulacija (poseban osvrt na ratarsko-povrtarsku proizvodnju), kao i metodama utvrđivanja pokazatelja ekonomskog rezultata
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Aleksandra Despotović Dr Miljan Joksimović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, konsultacije i dr
I nedjelja, pred.	Osnovni činioci procesa proizvodnje, osnovna i obrtna sredstva, ljudski rad kao proizvodni činilac
I nedjelja, vježbe	Predmet rada, sredstva za rad, ljudski rad. Osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja, obrtna sredstva, sa posebnim osvrtom na biljnu proizvodnju.
II nedjelja, pred.	Pojam troškova, značaj i svrha utvrđivanja troškova i osnovni elementi troškova
II nedjelja, vježbe	Pojam troška, izdatka i rashoda. Elementi troškova. Faktori trošenja činilaca proizvodnog procesa. Značaj i svrha utvrđivanja troškova
III nedjelja, pred.	Osnovni elementi troškova, materijalni troškovi, troškovi amortizacije
III nedjelja, vježbe	Utvrdjivanje utroška materijala, procjenjivanje materijala prema tržišnoj cijeni. Procjena materijala prema troškovima njihove proizvodnje. Procjena materijala prema upotrebnoj vrijednosti.
IV nedjelja, pred.	Podjela troškova prema izvorima nastajanja i složenosti njihove strukture
IV nedjelja, vježbe	Amortizacija stalnih sredstava. Izračun troškova amortizacije. Podjela troškova. Troškovi rada. Troškovi usluga. Troškovi izvora finansiranja.
V nedjelja, pred.	Podjela troškova obzirom na mogućnost i način njihovog nastajanja (dir. i ind.)
V nedjelja, vježbe	Utvrdjivanje i raspodjela opštih troškova, raspodjela troškova na pojedine nosioce
VI nedjelja, pred.	Pojam kalkulacije, svrha sastavljanja i podjela kalkulacija
VI nedjelja, vježbe	Fiksni i varijabilni troškovi u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji. Oblici izražavanja fiksih i varijabilnih troškova i njihovi međusobni odnosi
VII nedjelja, pred.	I Kolokvijum
VII nedjelja, vježbe	Elementi sastavljanja kalkulacija. Struktura kalkulacija prema troškovima činilaca procesa proizvodnje i troškovima faza radova. Test I
VIII nedjelja, pred.	Izrada kalkulacija pojedinih ratarsko-povrtarskih kultura
VIII nedjelja, vježbe	Analitička kalkulacija potpunih troškova. Kalkulacija troškova korišćenja građevinskih objekata.
IX nedjelja, pred.	Analitičke kalkulacije u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji
IX nedjelja, vježbe	Kalkulacija korišćenja sredstava mehanizacije. Kalkulacija proizvodnje ratarsko-povrtarskih usjeva.
X nedjelja, pred.	Izračunavanje cijene koštanja po jedinici mjere dobijenih proizvoda u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji
X nedjelja, vježbe	Primjena metoda izračunavanja cijene koštanja u ratarsko -povrtarskoj proizvodnji.
XI nedjelja, pred.	Analitička kalkulacija na bazi utvrđivanja varijabilnih troškova u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji
XI nedjelja, vježbe	Izrada analitička kalkulacija nepotpunih troškova na primjeru ratarsko-povrtarskih usjeva.
XII nedjelja, pred.	Pokazatelji vrijednosti proizvodnje, pokazatelji troškova poslovanja u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji
XII nedjelja, vježbe	Izračun pokazatelja ekonomsko (finansijskog) rezultata u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji.
XIII nedjelja, pred.	II Kolokvijum
XIII nedjelja, vježbe	Izrada analitičke kalkulacije prerade ratarsko-povrtarskih proizvoda. Test II
XIV nedjelja, pred.	Pokazatelji ekonomskog rezultata i način mjerenja ekonomskih rezultata u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji
XIV nedjelja, vježbe	Načini mjerenja ekonomskih rezultata
XV nedjelja, pred.	Investiciona kalkulacija u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji
XV nedjelja, vježbe	Investiciona kalkulacija. Troškovi pribavljanja i korišćenja investicije. Ekonomski (finansijski) rezultati od investicije
Obaveze studenta u	Studenti su obavezni da prisustvuju nastavi, i aktivno učestvuju u izradi postavljenih zadataka

toku nastave	
Konsultacije	Nakon predavanja i vježbi
Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno: 5 kredita x 40/30 = 6 sati i 40 minuta; Struktura: 3 sata predavanja; 2 sata vježbi ;1 sat i 40 min samostalnog rada studenta uključujući i konsultacije; U toku semestra: Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 min. x 16 nedelja= 106 sati i 40 min. Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 6 sati i 40 min. x 2 = 13 sati i 20 minuta. Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30 = 150 sati Dopunski rad: za pripremu ispita u popravnom roku od 0 do 30 sati. Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava) + 13 sati i 20 minuta (pripreme) + 30 sati (dopunski rad) = 150 sati
Literatura	Andrić, Jovan: Troškovi i kalkulacije u poljoprivrednoj proizvodnji, Beograd, 1998.; Majcen, Željko: Troškovi u teoriji i praksi, Zagreb, 1981. Čevjanović i sar.: Teorija troškova i kalkulacija u poljoprivredi, Sarajevo, 2010. Ivanković, Marko: Mikroekonomika proizvodnje, Mostar, 2013
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog
Napomena	-
Ishodi učenja	Definiše pojam troškova; objasni razliku između pojedinih vrsta troškova; upotrijebi kalkulaciju pojedinih ratarsko-povrarskih kultura, izračuna cijenu koštanja pojedinih ratarsko-povrarskih kultura; procijeni ekonomsku opravdanost proizvodnje pojedinih ratarsko-povrarskih kultura; predloži optimalnu strukturu ratarsko-povrarske proizvodnje